

Mottagare: Försvarsdepartementet

Ert diarienummer: Fö2024/01550

Vårt diarienummer: 24KS427

2025-01-10

Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)

Remissvar från Gävle kommun

Inledning

Gävle kommun ställer sig generellt positiv till en sammanhållen reglering på säkerhets- och beredskapsområdet, där säkerhetsskyddslagen, NIS2 och CER-direktivet ingår.

Hur stor påverkan CER-direktivet skulle få, vid ett införande i den föreslagna formen, är svårt att avgöra för Gävle kommun, då det är svårt att bedöma innan direktivets införande i och med att kritiska verksamheter ska identifieras enligt den föreslagna lagstiftningen.

Bakgrundskontroller

Gävle kommun ställer sig positiv till möjligheten att genomföra bakgrundskontroller avseende befattningshavare som ska delta i den samhällsviktiga tjänsten/verksamheten men önskar att möjligheten till löpande kontroll finns, likt den som sker inom ramen för säkerhetsskyddslagstiftningen.

Detta skulle inte behöva avse samtliga befattningshavare utan det skulle kunna finnas en differentiering likt säkerhetsskyddslagens olika klasser, där den lägsta klassen är av "engångskaraktär" (eller motsvarande) och högre klasser medför kontinuerlig kontroll. Detta skulle kunna föregås av krav på en befattningsanalys.

Tillsynsmyndigheter

Gävle kommun ser positivt på att tillsynsmyndigheterna blir desamma som inom säkerhetsskyddsområdet då detta torde medföra samordningsvinster då det kan antas att verksamhet som kan komma att omfattas av CER-direktivet också kan bedriva säkerhetskänslig verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Då omfattningen på kraven som kan komma att ställas på den verksamhet som bedöms träffas av CER-direktivet inte är kända i dag så är eventuella merkostnader svåra att prognosticera.

Utredningen har gjort bedömningen att finansieringsmodellen för kommuner inte är aktuell vid implementerandet av CER-direktivet;

När det gäller den kommunala finansieringsprincipen menar utredningen att förslagen inte är direkt riktade mot kommuner och regioner utan i deras egenskap av tillhandahållare av en samhällsviktig tjänst. Den behöver därför inte tillämpas.

(SOU 2024:64, sidan 302)

Gävle kommun reserverar sig mot detta resonemang då tillhandahållandet av tjänsterna är en del av det kommunala uppdraget i många fall. Beroende på hur omfattande kraven skulle komma att bli skulle aktuell verksamhet behöva finansiera åtgärder genom att höja avgifter och/eller taxor, i synnerhet i det ekonomiska läget som en stor del av Sveriges kommuner befinner sig i för närvarande.

Utredningen hänvisar till att det i dagsläget finns statlig finansiering för civilt försvar och krisberedskap;

Varje år ger också regeringen MSB i uppdrag att fördela cirka en miljard kronor genom anslag 2:4 Krisberedskap för att stärka samhällets krisberedskap och försvarsförmåga. För kommuner och regioner finns Överenskommelse om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar (MSB 2023-17351) och Överenskommelse om regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar (MSB 2023-17352) som reglerar hur ersättningen som utgör en del av anslag 2:4 Krisberedskap får användas. Ersättningen betalas årligen ut av MSB.

(SOU 2024:64, sidan 302)

Detta anslag har under många år varit i underkant jämfört med behoven som finns i kommunerna. Detta har blivit mycket tydligt i samband med det kraftigt försämrade omvärldsläget. Anslaget enligt 2:4 har inte tillnärmelsevis ökat i takt med behoven som det ska täcka. Huvuddelen av landets kommuner har stora investeringsbehov kopplat till krisberedskap och civilt försvar och förslagen i utredningen om *Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65, LKRB)* kommer innebära ytterligare kostnader för kommunerna för att kunna nå mål och krav enligt den lagstiftningen, i utredningen om LRKB ges uttryck för att kommuner kommer behöva flera årsarbetskrafter för att nå lagstiftningens mål och krav.

Överenskommelserna mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har inneburit en relativt hård styrning av vad medlen kunnat användas till. I utredningen av LRKB finns förslag om att denna typ av överenskommelser ska upphöra och anslagen ska utges som generellt statsbidrag.

Gävle kommun reserverar sig mot utredningens resonemang om att kostnader hänförliga till CER-direktivet kan rymmas inom befintlig ram eller täckas av anslagen enligt 2:4. Gävle kommun ser hellre en lösning där MSB har möjlighet att fördela extra medel till kommuner som träffas av CER-direktivet.

Nedan följer några områden som bedöms kunna vara kostnadsdrivande utifrån CER-direktivet;

- Analyser, riskbedömningar och andra processer kan leda till behov av mer personal alternativt att annan verksamhet behöver prioriteras ner/bort.
- Tekniska och organisatoriska åtgärder kan leda till ökade kostnader beroende på eventuell diskrepans mellan nuläge och krav som ställs.
- Utbildning av personal kommer att ta arbetstid i anspråk, där annan verksamhet/andra arbetsuppgifter kommer få stå tillbaka.
- Incidentrapportering och övervakning kan medföra kostnader beroende på hur detta kravställs.

Deltagande i framtagandet av detta remissvar har varit;

- Säkerhetschef samt biträdande säkerhetschef Gävle kommun,
- Informationssäkerhetssamordnare Gävle kommun,
- IT-säkerhetsansvarig Gävle kommun.

Med vänlig hälsning,

Andreas Lindahl

Säkerhetschef

Enheten för säkerhet och beredskap

Sektor styrning och Stöd, Gävle kommun.